

ПОНЯТТЯ ТА СКЛАД ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Однією з вирішальних умов створення високорозвиненої ринкової економіки є формування ефективного функціонуючого суспільного сектору, зокрема його складової частини – місцевого самоврядування, функціонування якого здійснюється на засадах самостійності та фінансової незалежності. Головною ознакою фінансової незалежності органів місцевого самоврядування є володіння та самостійне розпорядження фінансовими ресурсами, розмір яких відповідає функціям і завданням, що покладаються на ці органи.

Фінансові ресурси органів місцевого самоврядування – фонди грошових коштів адміністративно-територіальної одиниці, які формуються в результаті надходжень в різних формах у процесі перерозподілу ВВП і, за рахунок яких забезпечується фінансування власних та делегованих функцій місцевої влади.

Ефективне виконання завдань та функцій, які покладені на органи місцевого самоврядування залежить від обсягів фінансових ресурсів, на які впливають різні чинники (рис. 1).

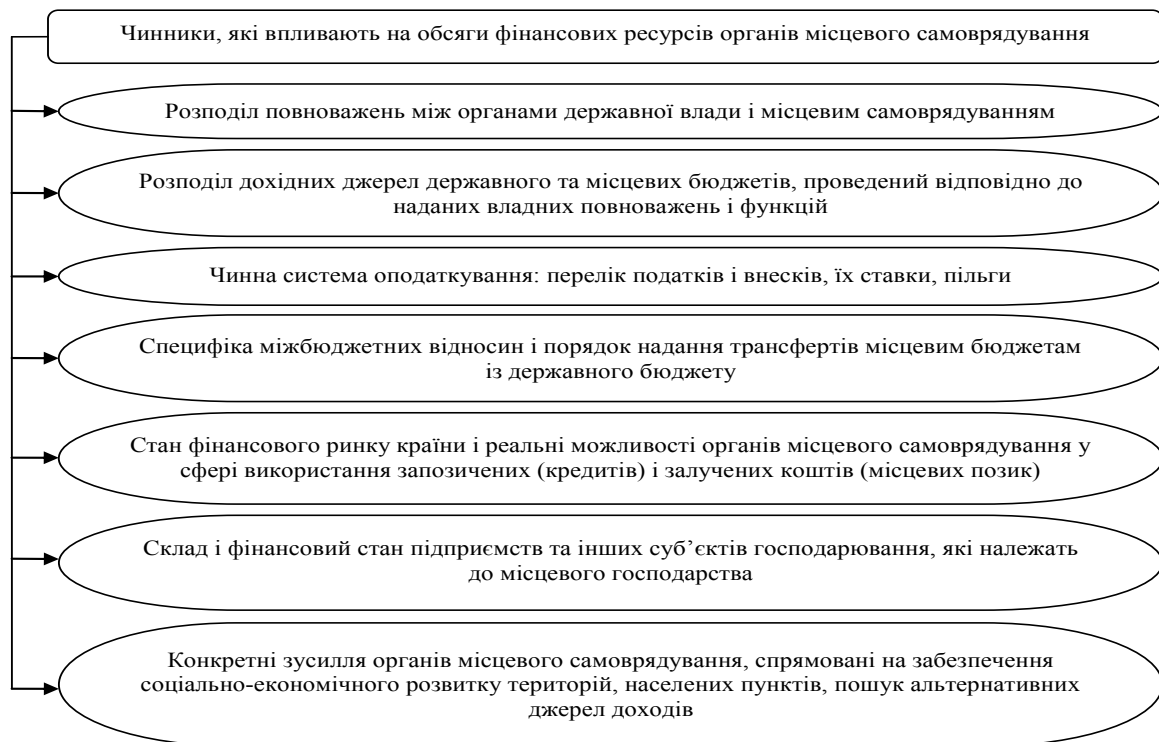

Рис. 1. Чинники, які впливають на обсяг фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування

В економічній літературі серед науковців немає єдиного підходу щодо складу фінансових ресурсів, а тому можна виокремити одну з найчіткіших та обґрунтованих думок щодо поділу фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, запропоновану А.Є. Брязкалом (див. рис. 2).

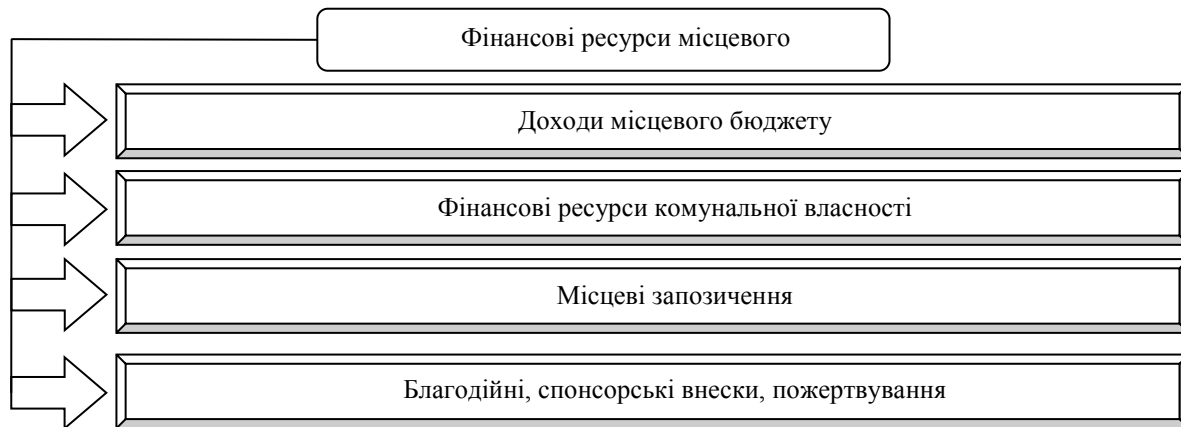

Рис. 2. Фінансові ресурси місцевого самоврядування [1]

Доходи місцевого бюджету є основною з складових частин фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування. Бюджетним кодексом України визначено, що доходи бюджету – це податкові, неподаткові та інші надходження на безповоротній основі, справляння яких передбачено законодавством України (включаючи трансфerti, плату за надання адміністративних послуг, власні надходження бюджетних установ).

Фінансові ресурси підприємств комунальної власності – сукупність грошових коштів, резервів та надходжень цільового призначення, яка є в наявності даних підприємств та використовується ними на власні статутні потреби.

Місцеві запозичення є нетрадиційним джерелом фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, які призначені для зміцнення фінансової самостійності місцевого самоврядування, а також являються професійним механізмом інвестиційної та грошово-кредитної політики в руках держави.

Благодійні, спонсорські внески, пожертвування не являються ключовою складовою системи фінансових ресурсів, проте протягом останніх років відбувається певна тенденція до їх збільшення. В більшості випадках дане джерело фінансових ресурсів спрямовується в соціальну сферу, тобто на підтримку культури, медицини, освіти та житлово-комунальних об'єктів.

Отже, фінансові ресурси місцевого самоврядування формуються в результаті перерозподілу ВВП, на обсяги яких впливають досить багато чинників і, до складу яких відносять доходи місцевого бюджету, фінансові ресурси комунальної власності, місцеві запозичення, а також благодійні, спонсорські внески та пожертвування.

Список використаних джерел:

1. Брязкало А.Є. Особливості формування фінансових ресурсів органами місцевого самоврядування / А.Є. Брязкало // Науковий вісник: фінанси, банки, інвестиції. 2014. – № 1.